

Odlišné stanovisko
sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej
k odôvodneniu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky
sp. zn. PL. ÚS 10/2016

Podľa § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam svoje odlišné stanovisko k odôvodneniu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL. ÚS 10/2016-53 z 10. októbra 2018 (ďalej len „nález ústavného súdu“), ktorým rozhodol o návrhu Okresného súdu Košice I, Štúrova 29, Košice, zastúpeného sudkyňou Mgr. Zuzanou Čisovskou, na začatie konania o súlade § 446 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) s čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) tak, že § 446 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „napadnuté ustanovenie“) nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy.

Väčšina pléna „odobrila“/vyjadrila súhlas tak s výrokom, ako aj s odôvodnením nálezu. Odôvodnenie nálezu je podľa môjho názoru rozsiahle, ale celkom nekorešponduje s mojou predstavou o odôvodnení vyjadrenia ústavnej súladnosti/nesúladnosti napadnutého ustanovenia. Smeruje totižto k zjednodušenému východisku ústavnoprávneho hodnotenia § 446 Občianskeho zákonníka založeného na zákonnej identifikácii porovnávanía náhrady za stratu na zárobku pri práceneschopnosti spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania podľa práva sociálneho zabezpečenia a náhrady za stratu na zárobku spôsobenej škodovou udalosťou poškodenému podľa Občianskeho zákonníka podľa mojich predstáv nenáležite rozsiahle, využívajúc pozitívnu právnu úpravu straty na zárobku a náhrady straty na zárobku v sociálnom zabezpečení, zužujúc pritom občianskoprávny problém záväzkového práva len na napadnutý § 446 Občianskeho

zákonníka, hoci problém je omnoho širší. Zvolený prístup sa mi javí ako rezignácia na komplexnejšie zaujatie ústavnoprávneho stanoviska k veci s využitím § 40 zákona o ústavnom súde. Z porovnania sumy náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného podľa Občianskeho zákonníka a určenia sumy úrazového príplatku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení, rezignujúc na širšiu kvalitatívnu analýzu týchto dvoch právnych inštitútov (čomu sa napokon vyhol aj zákonodarca pri ich konštituovaní), zostalo podľa mňa ústavnoprávne riešenie podstaty celého problému neúplné, o čom svedčia aj ďalšie právne problémy, resp. diskrepancie v daňovo-odvodovej oblasti uvedené nakoniec aj v odôvodnení nálezu.

Keď sa vychádza z toho, že impulzom na podanie návrhu na začatie konania o súlade § 446 Občianskeho zákonníka bolo určenie sumy náhrady straty na zárobku poškodeného pri jeho pracovnej neschopnosti, ktorá bola dôsledkom vzniku škodovej udalosti, ktorou nebol pracovný úraz alebo choroba z povolania ako sociálna udalosť spadajúca pod režim úrazového poistenia v sociálnom poistení, aj keď jej právnym dôsledkom bola pracovná neschopnosť s právnym dôsledkom straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti a podstata riešenia náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného bola vyriešená odkazom na relevantnú úpravu sociálneho poistenia, ide len o jednu stránku problému.

Druhou stránkou problému je ústavnoprávne hodnotenie „systémového“ riešenia náhrady škody zakotveného v § 446 Občianskeho zákonníka (náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného), čo je omnoho vážnejšie. Právnym riešením, ktoré zvolil zákonodarca, sa zjavne spojili podľa mňa dve ťažko porovnateľné a spojitelné veci/inštitúty – náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania ako „právny dôsledok“ vyplývajúci zo sociálnopoistného vzťahu a náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti ako právny dôsledok riešenia škodovej udalosti v rámci záväzkového občianskoprávneho vzťahu. Už len z tohto dôvodu nemôže byť právne riešenie navzájom prepojené tak, ako to urobil

zákonodarca. Preto pre mňa nie je podstatná rozsiahla enumeratívna ekvilibristika zákonnej úpravy uvedená v odôvodnení tohto nálezu, ktorá síce svedčí o profesionálnej zručnosti spracovateľa problematiky sociálneho poistenia, ale je irelevantná z ústavnoprávneho hľadiska. Podľa mňa relevantnou v tomto konaní o súlade právnych predpisov nie je ani kvantifikácia „dávok“, ale posúdenie ústavnosti napadnutého ustanovenia, ktoré by nemalo opomenúť kvalitatívne právne rozlíšenie dvoch zásadne odlišných právnych inštitútov označených rovnakým termínom. Je nesprávne, resp. nenáležité „zrovnávať“/premostovať právne riešenie dvoch po právnej stránke odlišných situácií. Naopak, na každú z nich by sa mal vzťahovať vlastný algoritmus, nemal by sa iba mechanicky preberať z kvalitatívne iného právneho vzťahu.

Osobne si myslím, že napadnuté ustanovenie je z ústavnoprávneho hľadiska problematické, nie však celkom v naznačenej línii pléna, nie vo vzťahu k čl. 12 ods. 1 ústavy, ale určite v kontexte čl. 1 ods. 1 ústavy. Výrok o nesúlade napadnutého ustanovenia s čl. 20 ods. 1 ústavy je pre mňa „barličkou“ pre zachovanie hranice jeho ústavnoprávnej akceptovateľnosti, resp. tolerancie s ním.

Vzhľadom na uvedené som považovala za potrebné vyjadriť svoj názor aj týmto odlišným stanoviskom, ktoré pripájam k tomuto nálezu.

V Košiciach 10. októbra 2018